

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
ÚVOD. ČÍNA NA POČÁTKU OBDOBÍ IMPERIALISMU	13
1. Přechod od »starých čínských rebelií« k cílevědomému demokratickému hnutí	13
Společenské zřízení v Číně na přelomu 19. a 20. století. — Boj imperialistických mocností o rozdělení Číny. — »Sto dní reforem«. — Povstání i-che-tchuanů. — První revoluční organizace. — Polokoloniální Čína počátkem 20. století. — Čína a ruská revoluce z roku 1905. Vytvoření Čínské revoluční ligy. — Vládní reformy a liberální opozice.	
2. Sinchajská revoluce (1911—1913)	37
Poslední měsíce před revolucí. Povstání v S'-čchuanu. — Wučhangské povstání. — Občanská válka. — Vyhlášení republiky. — Krátké buržoazně parlamentní »jaro« v Číně. — Zásah imperialistů a porážka revolučních sil. — Hnutí za autonomii v Mongolsku a v Tibetu. — Výsledky sinchajské revoluce.	
3. Čína po sinchajské revoluci	54
Japonská agrese proti Číně v letech první světové války. — Neúspěch monarchistických spiknutí. — Politický rozpad Číny. Sunjatsenova vláda v Kantonu. — Hnutí »za novou kulturu«.	
I. VZESTUP NÁRODNĚ OSVOBOZENECKÉHO HNUTÍ V ČÍNĚ (1917—1924)	68
1. »Hnutí 4. května« a vytvoření Komunistické strany Číny (1917—1921)	68
První čínské ohlasy na vítězství Října. »Hnutí 4. května« roku 1919. — Rozšíření marxismu a vytvoření Komunistické strany Číny.	

2. Vzestup národně osvobozenecckého hnutí a vytvoření jednotné národní fronty (1922—1923)	76
Mezinárodní postavení a vnitřní situace Číny počátkem dvacátých let. — Rozmach dělnického hnutí. Komunistická strana Číny a dělnická třída. — Vytvoření jednotné národně revoluční fronty.	
3. Upevnění národně revolučních sil a dozrávání revoluční situace (leden 1924—květen 1925)	92
Sovětsko-čínská dohoda z roku 1924. — Upevnění pozic Sunjatsenovy vlády. — Feng Jü-siangův státní převrat a vytvoření »národních armád«. Sunjatsenova cesta na sever. — IV. sjezd KS Číny. Dělnické a rolnické hnutí v předvečer národní revoluce.	
II. NÁRODNÍ REVOLUCE 1925—1927	104
1. Počátek revoluce (květen 1925—červen 1926)	104
Charakter a zvláštnosti revoluce 1925—1927. — »Hnutí 30. května«. — Zostření třídního boje uvnitř jednotné fronty. Dočasná protiofenzíva reakce.	
2. Severní pochod Národní revoluční armády (červenec 1926—březen 1927)	115
Bojové akce NRA a taktika komunistické strany. — Rozmach dělnického a rolnického hnutí. KS Číny v čele revolučních mas. — Diferenciace sil v táboře národní revoluce.	
3. Krize a porážka revoluce (duben—červenec 1927)	124
Čankajškův kontrarevoluční převrat. — V. sjezd KS Číny. — Krize wuchanského centra a rozpad jednotné fronty.	
4. Ústupové boje revoluce (srpen—prosinec 1927)	133
Nová situace a taktika KS Číny. — Nančhangské povstání. — Srpnová konference ÚV KS Číny. — Povstání »podzimní sklizně«. — Kantonská komuna.	
III. REVOLUČNÍ BOJ V ČÍNĚ POD HESLEM SOVĚTŮ (1928—1937)	143
1. První etapa sovětského hnutí (1928—1931)	143

IX. plenární zasedání výkonného výboru Komunistické internacionály a VI. sjezd KS Číny. Obrat v taktice KS Číny. — Kuomintangský režim v letech 1928—1931. — Politika Kuomintangu v dělnické a rolnické otázce. — Revoluční hnutí pod vedením KS Číny v letech 1928—1931. — Levicově avanturistická úchylka ve vedení KS Číny. — Odražení tří prvních trestních pochodů Kuomintangu Rudou armádou.

2. Japonská agrese a počátek boje proti Japonsku. Porážka sovětského hnutí (1931—1935)

162

Počátek otevřené agrese japonského imperialismu v Číně. — Kuomintangský režim v letech 1931—1935. — Hospodářská situace Číny a hospodářská politika Kuomintangu v letech 1931—1935. — Revoluční boj čínského lidu v letech 1931—1935 pod hesly sovětů a národně revoluční války proti japonským uchvatitelům. — Boj Rudé armády proti čtvrtému trestnímu pochodu Kuomintangu. Zdokonalení bojové taktiky. — Pátý pochod Kuomintangu. Odchod jednotek 1. armádní skupiny z území Ústřední oblasti. Porážka sovětského hnutí.

3. Rozmach národně osvobozenecckého boje čínského lidu. Boj KS Číny za jednotnou národní protijaponskou frontu (1935—1937)

183

Zesílení japonské agrese v Číně. Další změny v rozložení sil v zemi. — VII. kongres Komunistické internacionály a obrat v politice KS Číny.

IV. NÁRODNĚ OSVOBOZENECKÁ VÁLKA PROTI JAPONSKÉMU IMPERIALISMU (1937—1945)

199

1. Japonská ofenzíva proti Číně a rozmach ozbrojeného odporu čínského lidu (červenec 1937—říjen 1938)

199

Začátek války. — Vytvoření jednotné národní protijaponské fronty. — Mezinárodní situace a zahraniční politika Číny na začátku války. — Ztráta Šanghaje, Nankingu, Wu-chanu a Kantonu. — Síly odporu v týlu japonských uchvatitelů. — Boj KS Číny za rozvoj a upevnění spolupráce s Kuomintangem.

2. Zastavení japonské ofenzívy v Číně. Růst osvobozených oblastí, zestření boje mezi KS Číny a Kuomintangem

213

Změny v mezinárodním postavení Číny. — Koloniální politika Japonska v Číně. — Rozvoj osvobozených oblastí. — Nové rysy ve vývoji KS Číny. — Zesílení reakčních tendencí v Kuomintangu. Zostření vztahů mezi KS Číny a Kuomintangem.	
3. Čína v letech 1941—1943. Situace v oblastech ovládaných Kuomintangem. Oslabení fronty osvobozených oblastí	226
Situace v kuomintangských oblastech. — Zhoršení situace osvobozených oblastí. — Kampaň »čeng-feng«.	
4. Obnovení japonské ofenzívy. Vojenskopolitická krize v Číně (1944—1945)	232
VII. sjezd KS Číny.	
5. Vstup Sovětského svazu do války proti imperialistickému Japonsku. Dovršení osvobozenecí války čínského lidu	239
V. LIDOVÁ OSVOBOZENECKÁ VÁLKA A VÍTĚZSTVÍ LIDOVÉ REVOLUCE (1946—1949)	245
1. Poválečná politická krize. Počátek občanské války a vznik všeobecné revoluční situace (září 1945—červen 1947)	245
Situace v Číně po skončení druhé světové války. — Mírové jednání mezi KS Číny a Kuomintangem. — Počátek občanské války. — Revoluční vzepětí v oblastech kuomintangského panství.	
2. Strategická ofenzíva Lidové osvobozenecí armády a vítězství lidové revoluce (červenec 1947—říjen 1949)	259
Přechod LOA do strategické ofenzívy. Hesla svržení buržoazního a statkářského režimu a likvidace feudalismu a velkokapitálu. — Agrární politika KS Číny za lidové osvobozenecí války. — Politika KS Číny vůči dělnické třídě a buržoazii. — II. plenární zasedání ÚV KS Číny. Revize teorie »nové demokracie«. Orientace na socialistickou cestu vývoje. — Vítězství lidové revoluce a vznik Čínské lidové republiky.	
VI. PŘECHOD ČÍNY NA CESTU SOCIALISTICKÉHO VÝVOJE (1949—1957)	276
1. Dovršení buržoazně demokratických přeměn a obnova národního hospodářství (1949—1952)	276
Hlavní úkoly lidové moci a situace v zemi po vytvoření	

ČLR. — Konec občanské války a potlačení kontrarevoluce. — Výstavba státu. Řešení národnostní otázky. — Hlavní směry hospodářské politiky KS Číny. — Agrární reforma z roku 1950. — Rozvoj státního sektoru a regulační soukromého kapitálu. — Výstavba strany v období obnovy. — První zahraničně politické kroky ČLR. — Výsledky období obnovy.

2. Přechod k socialistickým přeměnám. Počátek socialistické industrializace (1953—červenec 1955)

296

Generální linie KS Číny pro přechodné období. — První všeobecné volby a schválení ústavy ČLR. — První pětiletý plán. — »Případ Kao Kanga a Žao Šu ř'a«. — Počátek industrializace a socialistické přestavby.

3. První pokus maoistů obrátit Čínu na »zvláštní« cestu vývoje (červenec 1955—1957)

310

Mao Ce-tungova revize ekonomického základu generální linie strany pro přechodné období. — VIII. sjezd Komunistické strany Číny. — Protiofenzíva maoistů. Nová kampaň za »nápravu stylu práce« a boj proti »pravici«. — Zahraniční politika ČLR za první pětiletky. — Výsledky první pětiletky.

VII. ČÍNSKÁ LIDOVÁ REPUBLIKA V LETECH »VELKÉHO SKOKU« A LIKVIDACE JEHO DŮSLEDKŮ (1958—1965)

343

1. ČLR v období »velkého skoku« (1958—1960)

343

Počátek »velkého skoku«. Ústup od druhého pětiletého plánu. — Druhé zasedání VIII. sjezdu KS Číny. Schválení politiky »velkého skoku«. — Rozšířené zasedání politického byra v Pej-taj-che. Vznik lidových komun. — VI. plenární zasedání ÚV KS Číny. Počátek revize politiky »velkého skoku«. — VIII. plenární zasedání ÚV KS Číny. Počátek nové etapy boje ve vedení ČLR.

2. ČLR v letech mimořádných opatření k likvidaci důsledků »velkého skoku« (1961—1962)

369

Schválení politiky »úprav« národního hospodářství. — Boj o cesty vývoje ČLR v letech 1961—1962. — Obrat v zahraniční politice ČLR z počátku šedesátých let. Ústup vedení KS Číny od dohodnuté linie mezinárodního

komunistického hnutí. — X. plenární zasedání ÚV KS Číny. Nová etapa boje dvou linií ve vedení ČLR.

3. Vnitřní a zahraniční politika ČLR v letech 1963—1965. Čína před »kulturní revolucí«

386

Národní hospodářství ČLR v letech 1963—1965. Sociálně ekonomická politika KS Číny na venkově. — Politika KS Číny v průmyslu. — Důsledky »zvláštního« kursu pro rozvoj národního hospodářství. — Zostření boje ve vedení ČLR o otázky hospodářské politiky. — Zostření ideově politického boje v Komunistické straně Číny. — Zahraniční politika ČLR v letech 1963—1965. — Některé výsledky vývoje ČLR v polovině šedesátých let. ČLR před »kulturní revolucí«.

VIII. ČÍNSKÁ LIDOVÁ REPUBLIKA V LETECH 1965—1969

419

1. Počátek otevřeného maoistického útoku proti komunistické straně a orgánům lidové moci

419

Začátek »kulturní revoluce«. — Útok maoistů na pekingský městský výbor KS Číny. — Rozšíření »kulturní revoluce« na celou zemi. XI. plenární zasedání ÚV KS Číny. — Útok »rudých gardistů« proti stranickým orgánům.

2. Ustavení nových mocenských orgánů — »revolučních výborů«. Zavedení vojenské kontroly v zemi

430

Přechod k »uchvácení moci«. — Zostření politického boje v zemi. — Nové manévry maoistů. Otázka svolání IX. sjezdu KS Číny. — Ofenzíva »levice« v létě 1968 pod hesly »revolucionizace revolučních výborů« a »očisty třídních řad«. — Odstranění »rudých gardistů« a caofanů z politické scény. Armáda dovršuje vytváření »revolučních výborů«. — XII. plenární zasedání ÚV KS Číny. — Ekonomika ČLR v letech »kulturní revoluce«. — Zahraniční politika ČLR v letech 1966—1969.

3. Legalizace výsledků »kulturní revoluce«. IX. sjezd KS Číny

455

ZÁVĚR

460

BIBLIOGRAFIE

471

JMENNÝ REJSTŘÍK

484

